

Základní škola Zbraslavice

Strategie primární prevence na období 2022 – 2027

Úvod

Východiskem pro tvorbu strategie primární prevence jsou příslušné dokumenty MŠMT, především Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019-2027, příslušné metodické pokyny a vyhlášky, zejména Vyhláška č.147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a Vyhláška MŠMT č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních a dalších dokumentů týkajících se oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Hlavním záměrem preventivní strategie školy je snížit míru rizikového chování u žáků a minimalizovat jeho vznik, a to formou pozitivního vlivu na změnu postoju a chování žáků s cílem podpořit relevantní sociální dovednosti a znalosti potřebné pro život. Z pohledu primární prevence rizikového chování u žáků směřuje program školy k předcházení a minimalizaci zejména agrese, šikany, kyberšikany a dalších rizikových forem komunikace prostřednictvím multimédií, krizových situací spojených s násilím, záškoláctví a závislostního chování.

V rámci preventivní strategie probíhá specifická primární prevence, tj. aktivity a programy, které jsou specificky zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování u žáků. Jedná se zejména o všeobecnou primární prevenci zaměřenou na běžnou populaci dětí a mládeže bez rozdělování na méně či více rizikové skupiny a selektivní primární prevenci se zaměřením na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování. Nespecifická primární prevence zahrnuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání volného času.

Vymezení rizikového chování

Prioritou je předcházení zejména následujícím rizikovým jevům:

- záškoláctví
- školní šikanování a kyberšikana
- rizikové chování v dopravě
- krádeže
- vandalismus
- extremismus, rasismus, xenofobie a antisemitismus
- homofobie
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- onemocnění HIV/AIDS
- poruchy příjmu potravy
- netolismus (virtuální drogy)
- patologické hráčství (gambling)

Cíle strategie primární prevence

- předcházet, minimalizovat, popř. oddálit rizikové projevy chování u žáků či omezit škody způsobené jejich výskytem mezi žáky
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- rozvíjet pozitivní sociální chování a psychosociální dovednosti žáků
- zvyšovat odolnost žáků vůči zátěžovým situacím
- vést pedagogické pracovníky ke spolupráci v oblasti prevence rizikového chování u žáků
- zvyšovat odborné kompetence pedagogů v oblasti prevence
- podporovat spolupráci se zákonnými zástupci žáků

Odpovědnost za realizaci strategie primární prevence

Ředitel školy, který je přímo zodpovědný za prevenci a řešení zjištěných projevů rizikových forem chování u žáků. Ředitel školy vytváří podmínky pro předcházení výskytu rizikového chování u žáků školy zejména:

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Preventivního programu školy,
- b) řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole a popisem kontrolních a sankčních opatření v oblasti rizikového chování ve škole ve školním řádu,
- c) jmenováním školního metodika prevence a podporou jeho dalšího vzdělávání v oblasti specifické primární prevence,
- d) podporou týmové spolupráce školního metodika prevence, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocení Preventivního programu školy,
- e) spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence.

Školní metodik prevence – Standardní činnosti školního metodika prevence jsou vymezeny v Příloze č. 3/II Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Mezi standardní činnosti školního metodika prevence patří metodické, koordinační, informační a poradenské činnosti.

Výchovný poradce je koordinátorem poradenských služeb ve škole a jeho standardní činnosti jsou uvedeny v Příloze č. 3/I Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Třídní učitel:

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence v oblasti monitorování a zachycování rizikových forem chování u žáků, podílí se na diagnostice vztahů ve třídě,
- b) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování, podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- c) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků,
- d) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Pedagogičtí pracovníci: V případě výskytu rizikového chování u žáků se učitelé spolupodílejí na hledání možných příčin a odpovídajících způsobů řešení jednotlivých forem rizikového chování u žáků.

Provádění primární prevence

Primární prevence ve škole probíhá jednak v rámci výuky konkrétních předmětů, jednak mimo základní výuku, a to například formou

- besed a přednášek,
- intervenčních programů pro třídy, kde se rizikové chování již projevilo,
- třídnických hodin a akcí tříd zaměřených na budování zdravých třídních kolektivů,
- individuálních výchovných pohovorů školního metodika prevence, výchovného poradce, třídních učitelů se žáky, u kterých se vyskytují problémy s chováním.

Spolupráce s odbornými institucemi

Naše škola v rámci primární prevence rizikového chování spolupracuje především s těmito odbornými pracovišti: PPP Kutná Hora, SVP Kolín, Obvodní oddělení Policie ČR Zbraslavice, Tým duševního zdraví, Zruč nad Sázavou, ACET ČR, Etické dílny.

Evaluace primární prevence

Na konci každého školního roku vyhodnocuje školní metodik prevence výsledky preventivní práce školy. Na základě evaluace školních preventivních aktivit je vytvořen Preventivní program školy pro následující školní rok.

Zpracovala: Mgr. Bc. Aneta Zdeňková, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Milena Kyzourová, ředitelka ZŠ Zbraslavice
